

Tartu Noorte Folkloorifestival 16.-18.11.2018

Virossa, Tarton ja Luunjan kuntien alueella, järjestettiin 16.-18. marraskuussa kolmatta kertaa Tartu Noorte Folkloori -festivaali, joka kerää yhteen eri maiden nuoria kansanmusiikin, -tanssin ja -perinteen hääääviä ihmisiä. Suomesta matkalle lähti yhteensä 12 Keski-Pohjanmaan konservatorion ja Centria-ammattikorkeakoulun kansanmusiikkoa, joista koottu ryhmä sai nimen Kokko Folk Group. Lisäksi festivaalin pääesiintyjiin kuului kaksi virolaista ryhmää Tartosta ja Tallinnasta sekä yksi liettualainen ryhmä. (Latvian ryhmä joutui viime hetkellä perumaan osallistumisensa festivaaleille.)

Konservatorion opiskelijoiden osalta matka alkoi jo torstaina 15.11. matkalla Helsinkiin. Junan työskentelyhytissä kerrattiin vielä Virossa soitettavia ja laulettavia jamikappaleita ja juteltiin odotuksista ja jännityksistä ja vähän yhteishaustakin. Helsinkiin päästyämme veimme matkatavarat yöpaikkoihimme Pitäjänmäkeen ja kävimme keskustassa syömässä päivällistä ja hoitamassa vielä viime hetken ostoksia.

Perjantaiamuna herätys soi vähän ennen aamuviittä ja puoli kuudelta lähdimme jo kävelemään kohti Pitäjänmäen asemaa, josta matka jatkui junalla ja raitiovaunulla Länsiterminaaliin. Laivamatka sujui väsyneen innostuneissa merkeissä, soitinkoteloita nimikoitiin ja hiuksia letitettiin. Tallinnassa hyppäsimme lyhyen taksimatkan jälkeen Tarttoon vievään junaan, jossa letitys ja yhteislaulu jatkuivat. Taisipa muutama onnekas nukkua myös pienet päiväunet!

Laivalla matkalla Helsingistä Tallinnaan.

Tarton rautatieasemalla meitä odotti bussi, joka vei meidät ensimmäiseen konserttipaikkaamme Tartu Waldorfgümnaasiumiin. Lähes tunnin mittaisen konsertin aikana soitimme, lauloimme ja tanssimme koulun oppilaille ja opettajille suomalaista kansanmusiikkia läntisistä pelimannikappaleista suomenruotsalaisiin ja karjalaisiin lauluihin. Palautteesta päätellen konsertti oli koulun väelle mieluinen: eräs opettajista kehui miten hiljaa oppilaat olivat meitä kuunnelleet ja parikin oppilasta verrytteli suomen

kielen taitoaan meitä kiittämällä. Konsertin jälkeen vaihdoimme kansallispuvut arkivaatteisiin, söimme lounasta koululla ja lähdimme bussilla Tarton keskustaan. Oppaamme Eliis ja Marc veivät meidät ihastelemaan keskusta-alueita, yliopistorakennuksia ja vanhaa toisessa maailmansodassa kärsinyttä tuomiokirkkoa ja johdattivat meidät sitten kahvilaan. Kahvin ja pienen ostoskierroksen jälkeen oli aika kohdata muut festivaalien pääesiintyjäryhmät yhteiskuvan merkeissä ja hypätä sitten jälleen bussiin, joka tällä kertaa vei meidät Luunjaan majoittumaan.

Tarton tuomiokirkkoa ihastelemassa.

Päivällinen syötiin Luunjan kulttuurikeskuksen kellarissa sijaitsevassa Kapteni Kelder -ravintolassa, jossa myös suurin osa muista viikonlopun ruokailuista tapahtui. Päivällisen jälkeen koitti avajaisseremonian aika. Kävelimme säkkipillin säestyksellä soihtukulkueessa pimeää tietä pitkin jokirantaan, jonne jäätiin seisomaan jätkänkynttilöiden muodostaman ringin sisään laulamaan. Kun jokainen ryhmä oli laulanut avajaistilaisuutta varten valmistelemansa laulut, sytytettiin ringin keskelle rakennettu kokko ja festivaali julkistettiin virallisesti alkaneeksi. Palasimme kulttuurikeskukselle tutustumaan toisiimme ja opettamaan toisillemme perinneleikkejä - Suomesta yhteiseen leikkihetkeen vietiin Labaduu sekä Hura hura häitä. Leikkien jälkeen, pitkän päivän päätteeksi pääsimme vihdoinkin vähän matkan päässä sijaitsevaan urheilutaloon nukkumaan.

Vasemmanpuoleisessa kuvassa kiertelyä Tarton keskustassa, oikealla festivaalin avajaisseremonia joen rannassa.

Lauantaiamu alkoi viluisesti, mutta viimeistään aamiaisen jälkeen pidetyssä tanssiworkshopissa alkoivat niin tunnelma kuin lihaksetkin lämmetä. Workshopissa opittiin niin muiden ryhmien myöhemmissä konserteissa nähtäviä koreografioita kuin suomalaisten puolesta vapaammin tanssittavaa jenkkää, sottiisia, masurkkää ja polskaakin. Workshopin päätteeksi ryhmien muusikot opettivat toisilleen nopeita valssisävelmiä, joita gaalakonsertissa sekä loppukonsertissa soitettiin poloneesia muistuttavan labajalavalssin säestyksenä.

Tunnelmia lauantai-aamun tanssiworkshopista.

Lounaan, harjoitusten ja soundcheckin jälkeen meillä oli pari tuntia vapaa-aikaa, jonka käytimme muun muassa tervehtimällä hevosia lähistöllä sijaitsevalla tallilla ja ostamalla suklaata ja muita herkkuja Luunjan pienestä kaupasta. Osan tauosta käytti itse kukin myös leppäilyyn ja gaalakonserttiin valmistautumiseen.

Gaalakonsertissa esiintyivät varsinaisten pääesiintyjäryhmien lisäksi myös kansantanssi- ja musiikkiryhmät ympäri Viroa. Konsertissa nähtiin ja kuultiin erilaisia tansseja, - sekä koreografoituja tai muuten vakiintuneita kuin vapaata tanssiakin - leikkejä, kansanlauluja, paimenpuhaltimia, kanteleita, harmonikkoja, viuluja sekä hurja kirjo toinen toistaan upeampia perinneasuja! Esiintyjien ikähaitari ulottui pienistä lapsista eläkeikäisiin asti ja oli hienoa nähdä, miten kansanperinne voi tuoda yhteen niin paljon erilaisia ihmisiä. Gaalan jälkeen käynnistyi kulttuurikeskuksen salissa kansantanssiklubi ja alakerran kellariravintolassa Café Stage, jossa virolaiset pienyhtyeet ja myöhemmin illalla myös Kokko Folk Groupin jäsenet esittelivät taitojaan ja ohjelmistoaan. Virallisen ohjelman päätyttyä juhlat jatkuivat jameilla ja tanssilla, kun suomalaiset tanssittivat festivaal kansaa aamuyhteen asti.

Kokko Folk Group lauantai-illan gaalakonsertissa. Toisessa kuvassa päästiin soittamaan myös yhdessä virolaisten ja liettualaisten muusikoiden kanssa.

Viimeinen päivä aloitettiin aamupalalla ja pakkaamisella. Festivaalin ja reissun lähestyvä loppu aiheutti hieman haikeaa epäuskoa, mutta ajatus omista sängyistä kylmien ilmapatjojen sijaan oli myös iloinen. Jo puoli yhdentoista aikaan oli taas aika pakata rinkat, matkalaukut ja soitinkotelot bussiin ja jättää Luunja taakse. Bussi kyyditsi meidät Tarttoon Viron kansallismuseoon, jonka 2016 valmistunut uudisrakennus hämmästytti koollaan ja koreudellaan. Kansallismuseossa oli aika esiintyä vielä viimeisen kerran, tällä kertaa neljän pääesiintyjäryhmän voimin. Viikonlopun aikana tutuksi tulleet laulut ja soitot raikuivat komeasti ja monessa tanssinumerossa vieraili myös muiden ryhmien jäseniä. Kiitokseksi kaikki ryhmät saivat puisen kauhan, saunavihdan ja punaista lankaa, joiden avulla virolaisen uskomuksen mukaan saa erinäisten, hieman hämäräksi jääneiden työvaiheiden jälkeen iloa ja onnea elämään. Saimme myös kutsun Liettuaan paikallisille festivaaleille, joten voi olla, että ensi vuonnakin saa joku onnekas muistella matkaa! Tiukan aikataulun vuoksi itse kansallismuseo jäi ilmaislipuista huolimatta näkemättä, mutta museokaupasta tehtiin löytöjä postikorteista takkeihin ja kenkiin.

Sunnuntaina aamupäivällä Viron kansallismuseossa. Vasemmalla Kokko Folk Group ja oikealla kaikki festivaalin pääesiintyjät.

Kotimatalla nähtiin enimmäkseen iloisia ja väsyneitä naamoja. Junamatkan jälkeen Tallinnassa erään hotellin henkilökunta tilasi ystävällisesti meille taksit, joilla pääsimme satamaan. Laivamatka sujui hieman surkuhupaisissa tunnelmissa, sillä tukikohdaksemme valitsemassamme aulassa oli suora pääsy ulkokannelle ja ovesta virtaava ilma olikin odotettua kylmempää. Jäätävästä tuulesta selvittiin kuitenkin huumorilla, vilteillä ja perjantain illanvietosta yli jääneellä ruisleivällä, ja koko porukka päättyi lopulta hyvässä kunnossa Helsingin kautta takaisin Kokkolaan.

Paula Raitanen